

סיכום פסיקה ארצי מס' –223

העורך: הרשם עיסאם חאיק, לשכת חיפה

תאריך הפרסום: 08/01/26

1. בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים (צו זמני) – בקשת רשות ערעור על החלטת בימ"ש מחוזי במסגרתה נדחתה, ברובה, בקשת המבקשים לביטול עיקולים זמניים שהוטלו על נכסיהם במסגרת תיק הוצאה לפועל המתנהל בעניינם בגין ערבות אישית לכאורה להלוואה שהעמידה המשיבה לחברה אחרת (אשר יתרתה הנטענת 3.8 מיליון ₪) עליה חתמו לכאורה המבקשים. [רע"א 70131-09-25 וייצמן סאטובי נ' שיא מימונים בע"מ (01/01/2026)]

- ביהמ"ש העליון קיבל את הבקשה בחלקה, מהטעמים הבאים: כידוע, שיקול דעתה של הערכאה הדיונית ביחס להחלטות שעניינן מתן סעד זמני, לרבות צווי עיקול זמניים, הוא רחב. משכך, התערבות ערכאת הערעור בהחלטות כאלה שמורה למקרים חריגים בלבד אשר המקרה דנא אינו נמנה עליהם.
- נקבע כי בבוא בימ"ש להכריע בבקשה למתן סעד זמני, עליו לשקול את סיכויי התביעה להתקבל ואת מאזן הנוחות. בין שני שיקולים אלו מתקיים יחס של "מקבילית כוחות", כאשר על-פי רוב יש לראות בשיקול מאזן הנוחות כבעל מעמד הבכורה. בנוסף, המבקש נדרש גם להוכיח את התקיימותם של התנאים הפרטיקולריים הנוגעים לסעד הזמני הספציפי המבוקש על-ידו. כך, ביחס לבקשה למתן צו עיקול זמני, קובעת תקנה 103(א) לתקנות החדשות, כי המבקש נדרש להוכיח גם את התקיימות יסוד ההכבדה, שעניינו בקיומו של חשש סביר שאי-מתן הצו יכביד באופן ממשי על ביצוע פסק הדין; גם כאשר עסקינן בבקשה לביטול צו עיקול זמני שניתן במעמד צד אחד, הנטל להוכיח את התקיימות היסודות המופרטים לעיל (סיכויי התביעה, מאזן הנוחות ויסוד ההכבדה), מוטל על שכמו של מבקש הסעד הזמני. ובענייננו, לפתחה של המשיבה.

סיכום פסיקה ארצי מס' 223–

העורך: הרשם עיסאם חאיק, לשכת חיפה

- אשר לסיכויי התביעה, אמנם, כאשר תביעה מבוססת על מסמך הנושא את חתימתו של הנתבע, והנתבע טוען שחתימתו זויפה, הנטל להוכיח את האותנטיות של חתימתו של הנתבע מוטל על התובע. בענייננו, ומבלי לקבוע מסמרות, בניגוד למבקשים, המשיבה לא הגישה חוות דעת מומחה שיש בה כדי לתמוך בטענתה כי חתימותיו של ויצמן על כתבי הערבות היא אותנטית; וכפי שצינו המבקשים, לכך מתווספת העובדה שהמשיבה לא ביקשה להעמיד את המומחים מטעמם לחקירה נגדית, ואף לא את ביתו של ויצמן, עו"ד ליאורה אשר הצהירה אף היא כי חתימתה זויפה. לכך יש להוסיף כי (כפי שטענו המבקשים), ספק אם בשלב זה עלה בידי המשיבה לבסס כי חובה של חברת ווסט פראס כלפיה אכן עומד על סף של 3.8 מיליון ש"ח, ולא על סכום נמוך יותר. יחד עם זאת, הלכה היא כי לצורך הוכחת סיכויי התביעה במסגרת בקשה למתן צו עיקול זמני (או בבקשה לביטול צו עיקול זמני שניתן במעמד צד אחד), "די בכך שביהמ"ש משתכנע כי לפניו תובענה המעלה שאלה רצינית הדורשת ליבון, וכי היא אינה בגדר תביעת סרק". בשנים לב לכך שמדובר ברף נמוך למדי, חרף האמור לעיל, לא ניתן לקבוע כי סיכויי המשיבה להוכיח שחתימותיו של ויצמן על כתבי הערבות הינן אותנטיות, חסרת סיכוי של ממש – כך שישוד סיכויי התביעה מתקיים בנסיבות דנן (אם כי משקלו לעניין אותה "מקבילית כוחות" הרלבנטית להכרעה בבקשה לצו זמני, אינו כבד במיוחד).
- אשר ליסוד ההכבדה, את השאלה האם קיים חשש סביר שאי-מתן הצו יכביד באופן ממשי על ביצוע פסק הדין, יש לבחון על רקע נסיבותיו הפרטניות של המקרה, תוך התחשבות, בין היתר, בחשש מפני הברחת נכסים על-ידי הנתבע; ביכולתו הכלכלית של הנתבע; ובגובה סכום התביעה. ביהמ"ש מבהיר כי נוכח התקנת תקסד"א החדשות אין עוד מקום לאמירה לפיה מידת ההכבדה שעל מבקש צו העיקול הזמני להוכיח, היא הנמוכה ביותר שיש להוכיח לעומת סעדים זמניים אחרים הדורשים יסוד זה. התקנות הישנות קבעו ביחס למתן

סיכום פסיקה ארצי מס' –223

העורך: הרשם עיסאם חאיק, לשכת חיפה

צו עיקול זמני שיש להוכיח כי: "קיים חשש סביר שאי-מתן הצו יכביד על ביצוע פסק הדין" (תקנה 374(א)), בעוד שבסעדים זמניים אחרים הדורשים את הוכחת קיומו של יסוד ההכבדה, התקנות קבעו כי נדרש להוכיח כי: "קיים חשש סביר שאי-מתן הצו יכביד באופן ממשי על ביצוע פסק הדין". ואולם, במסגרת התקנות החדשות, השווה מתקין התקנות את ניסוח יסוד ההכבדה שהוכחתו נדרשת לצורך מתן צו עיקול זמני, לניסוח הקיים ביתר הסעדים הזמניים הדורשים את קיומו של יסוד ההכבדה.

- ביהמ"ש מוסיף וקובע כי בבחינת קיומו של יסוד ההכבדה ביחס לכל אחד מהסעדים הזמניים הדורשים קיומו של יסוד זה, יש ליתן משקל גם לעוצמת הפגיעה הצפויה לנתבע ממתן הסעד הזמני, בנסיבותיו הקונקרטיות של המקרה. כך, ככל שמתן הסעד הזמני צפוי לגרום לפגיעה קשה יותר בנתבע, יהא על המבקש להוכיח כי אי-נתינתו תגרום להכבדה משמעותית יותר.
- בענייננו, צו העיקול שניתן הוא רחב היקף וחל על נכסי המבקשים אצל 58 מחזיקים, ובכלל זה שני חשבונות בנק של חברת ורד, על כל הכספים שמגיעים לחברת ורד מ-12 מחזיקים שונים, על כל הכספים המגיעים לויצמן מ-10 מחזיקים שונים ועל חמישה נכסי נדל"ן בבעלותו המלאה או החלקית של ויצמן. בצד העובדה שסכום תביעתה של המשיבה (3.8 מיליון ש"ח) הינו סכום ניכר, הטלת עיקול זמני בהיקף כה רחב טומנת בחובה פוטנציאל פגיעה ניכר במבקשים.
- בהקשר זה יש להדגיש כי מעבר לפגיעה הנגרמת ליכולת התפקוד השוטפת של חברה עסקית פעילה כתוצאה מעצם המגבלות שמטיל העיקול הזמני על פעילותה, הטלת צו עיקול זמני רחב היקף על כלל נכסיה עלול להסב לה גם פגיעה חמורה במוניטין העסקי, לפגוע במתן אשראי, מתן הלוואות או פתיחת קווי מימון, ולהרתיע לקוחות החברה שאצלם הוטלו עיקולים על כספים

סיכום פסיקה ארצי מס' –223

העורך: הרשם עיסאם חאיק, לשכת חיפה

המגיעים לה, מהמשך התקשרות עסקית עמה. על כן, שומה על המבקש להטיל צו עיקול זמני רחב היקף על נכסיה של חברה עסקית פעילה להוכיח כי קיימת סבירות של ממש כי אי-מתן הצו יוביל להכבדה ניכרת על יכולתו לאכוף את פסק הדין, אם וככל שתתקבל תביעתו, ועל ביהמ"ש לאזן בין אותו חשש לבין החשש לפגיעה קשה בעסקיה של החברה. זאת, הן לעניין עצם הטלת העיקול הזמני והן לעניין אופן הטלתו.

- במקרה דנא המשיבה לא כל ראייה המלמדת על כך שעיקול כה רחב היקף על נכסי המבקשים נדרש כדי למנוע הכבדה ממשית על ביצוע פסק הדין באם תתקבל תביעתה. והסתפקה בהדגשת סכום החוב של חברת ווסט פראס כלפיה, ובכך שעל נכסי חברת ורד מוטל שעבוד צף וכן שעבודים ספציפיים. ברם, קיומם של שעבוד צף ושעבודים ספציפיים על נכסי חברה אינו מעיד כשלעצמו על היעדר חוסן כלכלי או על קשיים פיננסיים. המדובר בכלי מימוני מקובל וסטנדרטי בעולם העסקים, כך שלחברות סולבנטיות רבות יש שעבוד צף ושעבודים ספציפיים על נכסיהן.
- אשר לסכום התביעה כשלעצמו, אכן, בפסיקתו של בימ"ש זה נקבע כי לעיתים גובה התביעה, כשלעצמו, עשוי להוות אינדיקציה מספקת לקיומו של חשש שאי-מתן צו העיקול הזמני יגרום להכבדה על ביצוע פסק הדין. עם זאת, בשים לב לכך שחברת ורד הינה חברה עסקית פעילה ומתפקדת אשר אין כל טענה ממשית לחוסר איתנותה הכלכלית, ולכך שצו העיקול הזמני הוטל על היקף כה רחב של נכסים, ביהמ"ש אינו סבור כי, בנסיבות העניין דנן, די בסכום התביעה כדי להצדיק את הותרת העיקול, כפי שנקבע על-ידי ביהמ"ש המחוזי, על כנו.
- מנגד, אף שבימ"ש זה נתן ההזדמנות להציע נכסים ספציפיים עליהם ייוותר העיקול, אשר שווים לצרכי מימוש מבטיח את ביצוע פסק הדין (לו תתקבל תביעת המשיבה) במלואו, המבקשים עתרו כי צו העיקול ייוותר רק על אחד

סיכום פסיקה ארצי מס' 223–

העורך: הרשם עיסאם חאיק, לשכת חיפה

מנכסי הנדל"ן שעליהם הוטל צו העיקול, אשר שוויו, גם לטענת המבקשים, נמוך במידת מה מסכום תביעתה של המשיבה.

- בנסיבות אלו, סבורני כי יש להורות על צמצום משמעותי של צו העיקול הזמני אולם לא לבטלו כליל ולקבוע כי העיקול הזמני שהוטל על נכסי המבקשים יוסר מכלל נכסיהם, למעט נכסי הנדל"ן. בכך יש כדי לאזן בין אינטרס המשיבה להבטיח במידה סבירה את ביצועו של פסק הדין לו תתקבל תביעתה, מחד גיסא; ולצמצם במידה ניכרת את החשש לפגיעה במבקשים (במיוחד בחברת ורד), מאידך גיסא.

2. בית המשפט המחוזי (ערעור חדל"פ – ביטול הליך) – השגה על קביעת בית המשפט קמא לפיה יש מקום לבטל הליך חדלות פירעון שנפתח לבקשת נושה בבית המשפט קמא, והחייב בו - המערער כאן, לא משתף פעולה עם ההליך, שמטרתו העיקרית היא שיקומו [חדל"פ (חי') 22158-09-25 בנק לאומי לישראל בע"מ נ' אלכס קנטרג'י (01/01/2026)]

https://www.nevo.co.il/psika_html/mechozi/ME-25-09-22158-210.htm

- בית המשפט הורה על קבלת הערעור וביטול פסק דינו של בית המשפט קמא והשבת ההליך לבית המשפט קמא אשר יאפשר המשך ניהולו, וידון בכל הבקשות שיגישו בעלי התפקיד בתיק זה, גם לצורך מימוש זכויות החייב במקרקעין.
- נקבע כי קריאת פסק הדין מלמדת שבית משפט קמא לא שם לב להבדל המהותי שבין הליך חדלות פירעון שנפתח לבקשת חייב לבין זה שנפתח לבקשת נושה, כמו ההליך שבו עסקינו.

סיכום פסיקה ארצי מס' 223–

העורך: הרשם עיסאם חאיק, לשכת חיפה

- בהליך חדלות פירעון שנפתח לבקשת נושה שאלת אופן התנהלותו של החייב בהליך היא משנית, שהרי ברור לכל כי בהליך כזה שיתוף הפעולה של החייב לא יהיה שיתוף פעולה מירבי, שהרי מדובר בהליך שמנוהל בניגוד לדעתו.
- משכך, יש לבחון את נחיצות המשך ניהול ההליך לאור הסיכויים שהליך זה יניב תמורה ראויה לקופת הנשייה באופן שבו ניתן יהיה לפרוע את כל חובות החייב בגינו מתנהל ההליך, או למצער את מרביתן. במצב עניינים זה הלכה פסוקה היא כי הנושה יוזם ההליך איננו מחויב למצות הליכי הוצאה לפועל בטרם יהיה זכאי לפתוח הליכי חדלות פירעון לבקשת נושה, ומשכך קביעות בית המשפט קמא כי לנושה יוזם ההליך לא הייתה תשובה מספקת מדוע לא ביקש להתמנות ככונס נכסים במסגרת הליכי ההוצאה לפועל והעדיף מימוש זכויות החייב במקרקעין במסגרת הליך חדלות פירעון ודי בכך כדי להורות על ביטול ההליך, אין בהן ממש. בנסיבות העניין היה על בית המשפט קמא לבחון האם המשך ניהול הליך חדלות הפירעון יכול להניב תשואה מרבית לקופת הנשייה שתאפשר פירעון מלא, או כמעט מלא, של חובות החייב בגינם מנוהל ההליך, ואם התשובה לכך חיובית – וזו אכן חיובית, לא היה מקום לבטל ההליך רק משום אופן התנהלות החייב בהליך.

פרק ב' - החלטות רשמי הוצאה לפועל

3. החלטת כב' הרשם אביעד איגרא (הגדלת חוב) – בקשת הגדלה מטעם הזוכה [מס' תיק 508621-10-23 (13/11/25)]

https://www.nevo.co.il/psika_html/hozlap/HOZ-508621-10-23.htm

- השאלה: האם תשלומי המשכנתא נכנסים בגדר חוב המדור שעל החייב לשאת במחציתו אם לאו.

סיכום פסיקה ארצי מס' 223–

העורך: הרשם עיסאם חאיק, לשכת חיפה

- בסעיף 33 לפסק הדין מיום 23.10.2023 נקבע כי: "לסכום זה יתווסף 50% הוצאות מדור והוצאות אחזקת מדור".
- בפסק הדין לא נקבע כי תשלומי המדור ישולמו עבור 50% משכירות שתשלם הזוכה אלא מהוצאות המדור. על כן, מבחינה לשונית, בית המשפט לא הגביל בפסק דינו את חיובי המדור רק להחזרי שכירות. ניתן למצוא פסקי דין בהם כתוב ב"רחל בתך הקטנה" כי החיוב הוא מהוצאות השכירות ואין הדבר כך בענייננו. בעבר, הייתה מחלוקת בפסיקה לגבי חיוב רכיב הוני כרכיב מדור וניתן היה למצוא פסיקה אשר קבעה כי לא ניתן לחייב את החייב במחצית הוצאות הזוכה במשכנתא כחלק מרכיב המדור, אולם כיום העניין כבר הוכרע בבית המשפט העליון כפי שיפורט בהמשך.
- החייב הפנה למספר פסקי דין שלטענתו תומכים בטענתו. הייתה בעבר מחלוקת בין פסקי הדין ובין השאר הייתה נראית התנגשות לכאורה בין פסק הדין בפרשת שוקר לבין פסק הדין בע"א 803/85 ברזילאי נ' ברזילאי (31.12.1985), אשר קבע כי אם בן הזוג שנשא בתשלומי משכנתא חייב לספק מדור לילדיהם הקטינים של בני הזוג, שיחד עם אימם מתגוררים בדירה אשר נרכשה בעזרת ההלוואה שהמשכנתא באה להבטיח – אזי ניתן לזקוף תשלומים אלו לטובת המדור והם לא יעמדו להשבה. למעשה, בשל המחלוקת המשפטית במהלך השנים בין "הון" לבין "מדור", נעשה "יישור קו" על ידי בית המשפט העליון בעניין זה בפסק הדין בע"מ 1061/24 פלוני נ' פלונית (נבו) (22.5.2024).
- עיננו הרואות כי תשלום המשכנתא מהווה דמי מדור רעיוני, שכן הוא מקביל ואף נמוך לשכר דירה סביר שהזוכה שילמה בפועל. על כן, על פי מבחן החפיפה וההתחשבות בין בני הזוג שנקבע בפסק הדין של בית המשפט העליון בעניין היחס בין גובה המשכנתא לעלות מדור סביר, יש לחייב את החייב בחיוב

סיכום פסיקה ארצי מס' 223

העורך: הרשם עיסאם חאיק, לשכת חיפה

המדור הרעיוני, במלוא המחצית, שכן לא רק שאין חריגה משמעותית, אלא כאמור המדור הרעיוני זול יותר ממדור שכירות סביר אחר שנשכר בפועל.

- על כן, נמצא **לחייב את החייב במחציות אותן ביקשה הזוכה** בבקשתה בהתאם לפסק הדין בעניין הצדדים המורה כי על החייב לשאת בדמי המדור ואחזקת המדור.

4. החלטת כב' הרשם אייל רוזין (סגירת תיק) – בקשת החייב לסגירת התיק [מס'

תיק 518519-05-24 (29/12/25)]

https://www.nevo.co.il/psika_html/hozlap/HOZ-518519-05-24.htm

- תיק זה נפתח על ידי בתו של החייב על סמך הסכם גירושין בין החייב ואמה של הזוכה דכאן. במסגרת הסכם הגירושין אשר קיבל תוקף של פסק דין ביום 24/10/2018 נכתב כך: "הבעל מתחייב להעביר לבת --- 500,000 ₪ וזאת תוך 5 שנים אם באמצעות מכירת הבית או בכל דרך אחרת, הבעל מתחייב בזאת שלא לגרור את מכירת הבית או תשלום סך של 500,000 ₪ מעבר ל- 5 שנים."
- לטענת החייב הזוכה (---) **אינה צד להסכם הגירושין שנחתם בין החייב לבין אמה, ולכן אינה יכולה להיות זוכה** בהוצאה לפועל.
- בעניין זה, שאלת זכותה של הזוכה כמוטבת על פי פסק הדין, אינה מתעוררת מאחר ונכתב במפורש **כי החייב "מתחייב"**. המדובר בלשון ברורה, המלמדת על כוונת הצדדים להקנות חובה של החייב בצד זכות לטובתה של הזוכה, לאכיפת התחייבות זו.
- יתרה מכך, אין לבחון הסכם זה והתחייבות זו בראי הסכם מסחרי בין שני צדדים. **ההסכם דנן אינו הסכם מסחרי, אלא הסכם גירושין בין בני זוג, אשר**

סיכום פסיקה ארצי מס' 223–

העורך: הרשם עיסאם חאיק, לשכת חיפה

מבחינת מהותו הינו דן בסוגיית חלוקת רכוש בין הצדדים. בעניין זה, פרופ' גבריאלה שלו בספרה, דיני חוזים – החלק הכללי, [תשס"ה] שער חמישי, עמ' 584, מונה מספר אינדיקציות שעשויות לסייע בהליך חשיפת כוונת ההקניה כאשר האינדיקציות הינה יחסי הקרבה המשפחתיים בין החייב למוטב שיש בהם להעיד על כוונת ההקניה.

- לכן, הנחת המוצא בפרשנות הסכמי ממון הינה רצונם של הצדדים להעניק לילדיהם את הזכות לעמוד ולתבוע את הזכויות שעוגנו עבורם בהסכם.
- על כן, לאור לשונו המפורשת של ההסכם שבין הצדדים לפיו החייב מתחייב כלפי הזוכה, כאשר הוא היה אמור להעניק לבת הערת אזהרה על שמה, וכן למשכן את זכותו בעבורה לשם הבטחת החיוב – כל הפעולות הללו נעשו על מנת ליתן זכות בידי הזוכה לממש את זכותה אל מול החייב. לולא התכוונו הצדדים לתת זכות לזוכה מדוע היה לטרוח לרשום בהסכם שביניהם כי תינתן לזוכה הע"א ו/או למשכן את הזכות.
- על כן, אין כל ספק כי החייב התחייב כלפי הזוכה וניתנה הזכות לזוכה, צד ג' להסכם, לממש זכות זו לכשתגיע השעה לכך. גם הטענה של החייב כי בעת אישור ההסכם בפני בית המשפט הנכבד צויין מפי שני הצדדים כי "אנו מבינים שההסכמות בינינו אינן מחייבות בהכרח צדדים שלישיים" לא נועדה לגרוע מן הזוכה דכאן את זכות התביעה.
- ראשית, לא נאמר כך במפורש, לו רצו הצדדים לשלול מן הזוכה את הזכות לתבוע היה אמורים זאת או בדיון או בהסכם ודבר לא נאמר. שנית, גם באמירה זו אשר החייב מפנה אליה, האמירה אינה החלטית אלא נאמר כי אין הכרח כלומר ישנה אפשרות שהסכם יחייב צדדי ג'. שלישית, הכוונה כי אין בהסכם זה לפגוע בזכות של צדדים שלישיים, ואם ניתנה הזכות אין הכוונה לפגוע בכך.

סיכום פסיקה ארצי מס' – 223

העורך: הרשם עיסאם חאיק, לשכת חיפה

- על כן, אין לקבל נימוק זה של החייב אלא לדחותו, אין באמור למנוע מן הזוכה לפעול לאכיפת ההתחייבות מטעמה. הטענה השלישית של החייב כי ההסכם שונה ובוטל. אולם, החייב לא הניח כל תשתית עובדתית ולו בסיסית לטענה זו, כאשר ניתן היה לצפות כי שינויו זה זולת ייפוי הכוח אשר העניק לגרושתו למכירת מקרקעין בליטא, היה פונה לשנות את ההסכם גופא. מעבר לכך שהמסמכים הוגשו ללא תצהיר – הם עדיין אינם משנים או מאיינים את פסק הדין שנימצא כעת לאכיפה.
- הזוכה טוענת כי אין במתן ייפוי הכוח בכדי לגרוע מזכותה לאכוף את פסק הדין. ואכן כך, שעה שההסכם הראשוני קיבל פן אכיפתי בדמות אישורו כפסק דין, הדרך הנכונה הייתה לפנות אל בית המשפט הנכבד ולקבל הצהרה המונעת אכיפתו של פסק דין זה אשר בפני. אולם החייב לא עשה זאת עד כה, ומותב זה אינו יכול לקבוע כי פסק הדין הראשון אינו אכיף מאחר ושונה (ולא ששוכנעתי שזה אכן המצב).
- לאור האמור, נקבע שיש לדחות את הבקשה לסגירת תיק ההוצאה לפועל.

5. החלטת כב' הרשם אייל רוזין (החזר אגרה – היקף הליכים מצומצם) – האם

היקף ההליכים המצומצם בתיק ההוצאה לפועל, לצד השגת פשרה שהובילה לסגירת התיק, מהווים שיקולים המצדיקים החזר אגרה לזוכה? [מס' תיק

501863-06-25 (30/12/25)]

https://www.nevo.co.il/psika_html/hozlap/HOZ-501863-06-25.htm

- הזוכה הגיש בקשה לסגור את תיק ההוצאה לפועל לאור פשרה אליה הגיעו הצדדים. כן מבקש הזוכה להורות על השבת מלוא האגרה ששולמה בעת פתיחת תיק ההוצאה לפועל.

סיכום פסיקה ארצי מס' – 223

העורך: הרשם עיסאם חאיק, לשכת חיפה

- כב' הרשם קבע כי רשם ההוצאה לפועל, אינו מחויב לפשרה שנקטו הצדדים וכל רצון להחזר אגרה בגין פשרה, אינו בשום שלב אוטומטי, אלא עוד שיקול במארג השיקולים שעל הרשם לשקול בעת מתן ההחלטה בסוגיה זו ובחירת המשקל שיש ליתן לרצון הצדדים הכנה להגיע לפשרה זאת עת קבלת החלטה לעניין החזר האגרה או לאו. עצם הגשת תיק ההוצאה לפועל – מסירת האזהרה והגשת הבקשה למינוי כונס הנכסים לא הביאו את הצדדים לכדי הסכם פשרה, אלא לציות של החייבת לשתף פעולה עם הליך פינוי הבינוי המתנהל באזור מגוריה, כפי שהייתה כוונת הזוכה מלכתחילה.

- אין כאן פשרה במובנה של קניית סיכון של הצדדים, אלא ציות של החייבת לשתף פעולה עם הליך הבינוי של הפרויקט, ולמעשה פתיחת תיק ההוצאה לפועל השיג מבחינת הזוכה את מלוא היעד, ואין כאן פשרה של ממש במובן אליו כיוון בית המשפט הנכבד.

6. החלטת כב' הרשמת יעל קינן מרקוביץ (סידור חלוף) – החלטה זו עניינה בשאלת גובה דמי סידור חלוף לחייב לקראת פינוי הנכס מושא הליך הכינוס [מס' תיק 533252-02-25 (31/12/25)]

- התיק נפתח למימוש משכנתא על נכס מגורים.
- הנכס מורכב מיחידה מסחרית ויחידת מגורים. החייבים בתיק הינם גרושים. חייב 1 בלבד מתגורר בנכס. חייבת 2 הינה גרושתו של החייב אשר שיעבדה את זכויותיה בנכס יחידת המגורים לטובת התחייבויותיו של החייב בהסכם הלוואה עם הזוכה.
- על זכויותיהם רובצת משכנתא לטובת הזוכה, שאת מימושה מבקש הזוכה בתיק זה.

סיכום פסיקה ארצי מס' –223

העורך: הרשם עיסאם חאיק, לשכת חיפה

- טענות הצדדים בקליפת האגוז: טענות כונסת הנכסים: יש לקבוע את סכום הסידור החלוף לחייב ע"ס 4,500 ₪ לחודש למשך 18 חודשים. טענות החייב: יש לקבוע את סכום הסידור החלוף ע"ס 12,000 ₪ למשך 36 חודשים. החייב טוען כי הינו בן 78 וגר בנכס ייחודי בירושלים המשמש הן למגוריו והן לעסקו כמוזיאון יצירות אומנות. הצעת הכונסת נכסים לא תואמת את צרכיו הבסיסיים של החייב.
- אמנם החייב בחקירתו העיד כי הוצאותיו הם 20,000 ₪ אך בדיקה מעמיקה מעלה כי ההוצאות הן 30,000 ₪ לחודש. לא צורפו תצהיר ואסמכתאות. בפתח הדברים ציינה כב' הרשמת כי החייב לא שיתף פעולה עם הכונסת נכסים ועם ההליך ולא המציא שאלון ומסמכים להוכחת הוצאותיו והכנסותיו על אף היותו מיוצג.
- הגנת הסידור חלוף נועדה למנוע מצב שבו החייב המפונה מביתו ימצא עצמו מתגורר ברחוב ללא קורת גג. אם כן, תכלית הוראות סעיף 38 לחוק ההוצאה לפועל, תשכ"ז-1967 היא לאזן בין זכות הקניין של הנושה לבין הזכות למדור של החייב -ע"א 9136/02 מיסטר מאני נ' רייז (פורסם בנבו).
- בספרם של כבוד השופט עודד מאור ועו"ד אסף דגני על כונס נכסים הוצאת השדה המשפטי (2015) נכתב בעמוד 351: "הגנת הסידור החלוף נחשבת מתוחמת ומדודה לעומת הגנת הדייר שמשמעה מכירת הדירה כתפוסה. הגנת הדיור החלוף נתפסת כמשקפת את האיזון הראוי בין זכות הנושה לבין זכות החייב – הבטחת מקום מגורים ברמה בסיסית לחייב ולבני משפחתו".
- אם כן שומה על רשם ההוצאה לפועל לערוך את האיזון האמור בין החייב לזוכה.

סיכום פסיקה ארצי מס' 223–

העורך: הרשם עיסאם חאיק, לשכת חיפה

- בכל הנוגע לקביעת דיור חלוף כבר נקבע בפסיקה כי קביעה זו אינה נעשית בחלל ריק והיא **כפופה לאמות מידה שונות** אשר התוו בפסיקות שונות, כאשר על החייב אשר מבקש לפסוק לו שווי וגובה דמי דיור חלוף, רובץ הנטל להניח תשתית עובדתית מתאימה, ראוייה ומספקת אשר תבסס את עמדתו.
- לעניינו יפים דבריו של כב' השופט משה סובל בעניין רע"צ 26466-02-10 **יעקב חיננזון נ' א. חוטר ישי, משרד עו"ד** (נבו, 13.4.10): "בפסיקה נקבעו שיקולים שונים לקביעת הסידור החלוף ועל החייב להציג את השיקולים, ככל שמתאימים לנסיבותיו, לרבות שיקולים נוספים וכאשר נמנע המבקש מלהציג בפני הרשם את מכלול השיקולים בעניינו ממילא נאלץ הרשם להחליט עפ"י מה שהובא בפניו בפועל. גם בבר"ע לא מביא המבקש נתונים רלוונטיים, אפילו אם לא הובאו בפני הרשם, כדי לטעון כי ההחלטה שגויה. הנטל הינו על המבקש (הדגשה אינה במקור - י.ק.מ) בעניין זה ולא על הכונס."
- בעניין זה, בקשת החייב אינה מבוססת ולא נתמכה בתצהיר ואסמכתאות מתאימות. נקבע כי בקשת החייב מתבססת על טענות עובדתיות אך ללא כל תימוכין, אף בדיון החייב התחמק ממתן תשובות ברורות.
- כך, כאשר נשאל החייב מה יתרות חשבון הבנק, השיב: "יכול להיות שיש שם, אני לא יודע מה כתוב שם כרגע. אין לי מושג" (ראה פרוטוקול הדיון מיום 23.12.25 עמוד 4 שורה 27).
- וכאשר נשאל החייב אם הוא נכנס לחשבון הבנק ומתי בפעם האחרונה נכנס, השיב: "לפני כמה ימים. לא זוכר מה הייתה היתרה. אין לי חסכוניות בבנק, אין לי קופות גמל והשתלמות" (ראה פרוטוקול עמוד 4 שורות 28-29). מחדל החייב אף מתחדד כאשר התעלם הוא מהחלטות חלוטות להגשת שאלון ומסמכים

סיכום פסיקה ארצי מס' 223–

העורך: הרשם עיסאם חאיק, לשכת חיפה

להוכחת יכולתו הכלכלית ואף לדיון החייב לא הגיע עם אסמכתאות כנדרש ולא צירף אסמכתאות לבקשתו האחרונה. לא ניתן לטעון טענות בעלמה.

- בוודאי שאין לקבל האמור בסעיף 3 לבקשת החייב מיום 28.12.25 כי ההוצאות החודשיות אינן 20,000 ש"ח כמוצהר על ידי החייב בדיון, אלא למעשה הן 30,000 ש"ח.

- כאשר לא הוגש שאלון, לא צורפו דוחות רואה חשבון ולא צורפו אסמכתאות אודות הוצאות החייב, די בהעדר מסמכים ותצהיר כדי לדחות בקשת החייב על אתר. כאמור אף לאחר שמיעת טענות החייב בדיון, החייב נמנע מלהגיש בקשה מסודרת לתיק בצירוף אסמכתאות להוכחת טענותיו.

- לעניין זה יפים דברי כב' השופטת קרן אניספלד בעניין עש"א 55559-06-20 נתנאלוב נ' בנק לאומי למשכנתאות בע"מ (נבו, 11.10.20): "מוטל לפתחו של חייב המבקש לפסוק לו את שווי של דיור חלוף להניח תשתית עובדתית מספקת, ראוי, שתצדד בעתירתו. חובתו של חייב להוכיח את מכלול העובדות הרלוונטיות לכימות דיור חלוף נובעת ממושכלות יסוד שביסוד הליכי הוצאה לפועל".

- משלא צירף החייב כל אסמכתא וטען טענות בעלמא אין לו אלא להלין על עצמו. יודגש כי אמנם הדיור החלוף צריך להיות באזור מגורי החייב אך אינו צריך להיות באותה שכונה או יישוב והדיור החלוף אינו חייב להיות תואם את הדיור המוחלף על ידו לא בגודלו ולא ברמתו ולא בטיב הזכות הנרכשת- ראה רע"א 7700/95 גולה נ' חזן, פ"ד נ(1) 388 .:

- לפיכך אין לקבל כי יש למצוא דיור חלוף לאדם הגר בגפו בשטח של 1400 מ"ר. בוודאי שאין מדובר במקום מגורים ברמה בסיסית לחייב בהתאם לציטוט שהובא לעיל בסעיף 2 להחלטה זו מהספר על כונס הנכסים. כאמור החייב

סיכום פסיקה ארצי מס' 223–

העורך: הרשם עיסאם חאיק, לשכת חיפה

עותר לקביעת סידור חלוף בסכום חודשי בסך 12,000 ₪ לחודש לכל הפחות. אין להיעתר לבקשה לקביעת דמי חלוף בסכום כה גבוה שעה שהחייב נמנע פעם אחר פעם להציג לפני אסמכתאות אודות מצבו הכלכלי.

- כדברי כב' השופט ד' מרדכי דמביץ בעניין רער"צ (י-ם) 45155-07-23 **נאווה אנוש רובין נ' עו"ד יוסי ניר – כונס נכסים** (נבו, 16.3.25): "סידור חלוף ... מדובר בסידור "סביר" ולא יותר מכך. אין מדובר ב'רשת ביטחון' למקרים תיאורטיים שאולי יקרו, ובוודאי שלא מדובר בחסכון פיננסי לחייב".
- ובהמשך דבריו של השופט ד' מרדכי דמביץ בעניין נאווה אנוש רובין נכתב: "נטלי השכנוע והבאת הראיות – מוטלים על החייב". ככל והחייב סבור כי סכום דמי החלוף צריך לעמוד ע"ס 12,000 ₪ לחודש – נטל ההוכחה והשכנוע מוטל על החייב בלבד. ללא כל ספק החייב אשר לא הגיש כל תימוכין לטענותיו לא עמד בנטל ובקשה לדמי חלוף בסך 12,000 ₪ אינה סידור סביר.
- בראי מצבו של החייב אשר הינו בן 78 וללא יכולת השתכרות ממשית, אל מול החסרת מסמכים והתחמקות ממסירת מידע לכונסת הנכסים באופן שיטתי לאורך כל הדרך, צוין כי קיימת התלבטות האם מתקיימות בעניינו של החייב נסיבות חריגות המצדיקות הארכת תקופת הסידור החלוף שיוענק לו ונקבע בסעיף 38(ג)(2)(א) לחוק הוצאה לפועל. לאחר שקילת מכלול הנסיבות, כאשר מחד אין להתעלם מכך שברירת המחדל בסעיף 38(ג)(2)(א) לחוק ההוצאה לפועל היא תשלום עבור סידור חלוף לתקופה של 18 חודשים בלבד ומדובר בחייב אשר ביודעין לקח סיכון הכרוך בשעבוד דירתו ומאידך אין להתעלם מגילו של החייב, נקבע כי יש להאריך את תקופת הסידור החלוף ל-24 חודשים, על מנת שהחייב יוכל לשכור נכס למגורים למשך תקופה סבירה ובמהלכה ימצא זכויותיו אל מול הגורמים הרלוונטיים היכולים לסייע לו כגון עיריית ירושלים, משרד השיכון וכו'.

סיכום פסיקה ארצי מס' –223

העורך: הרשם עיסאם חאיק, לשכת חיפה

7. החלטת כב' הרשמת סיון ארבס שמר (פרעתי – תם לב של הזוכה) – האם פעל

הזוכה בתום לב עת פתח את תיק ההוצל"פ מושא ההליכים בתיק ? [מס' תיק

532560-01-25 (31/12/25)]

https://www.nevo.co.il/psika_html/hozlap/HOZ-532560-01-25.htm

- לטענת החייב הזוכה קיבל את התשלום עבור חודש ינואר 2025 באיחור של פחות מ – 24 שעות אשר נגרם כתוצאה "מחסימת" חשבונו של החייב. לטענת החייב הזוכה פתח את התיק לאחר שהכספים כבר הועברו אליו.
- החייב המשיך וטען כי חשבון הבנק שלו "נחסם" מאוקטובר 2024 ומתחילת ינואר 2025 באופן "הרמטי" ולכן איחר בתשלום בפחות מ – 24 שעות. החייב צירף אסמכתה מבנק הפועלים על צו עיקול על חשבון הבנק שהתקבל בבנק ביום 31.10.24.
- לטענת החייב למרות העיקול הצליח להעביר לזוכה את כל הכסף שנפסק בבית הדין לעבודה. בחודש נובמבר 2024 התשלום עבר באיחור של יום עקב מחלת החייב ועיקול חשבונו. הזוכה דוחה את טענות החייב ומוסיף כי פסה"ד שניתן ע"י כב' בית הדין לעבודה קובע במפורש כי החייב ישלם כל תשלום, בסך 2,500 ₪, ב – 20 לחודש, החל מיום 20.5.24. איחור של עד 7 ימים קלנדריים בביצוע התשלום לא יהווה הפרה אולם ככל שלא ישולם תשלום לאחר 7 ימים קלנדריים יועמד מלוא סכום הפרה או יתרתו לפירעון מידי ולסכום הפרה יתווסף פיצוי מוסכם של 10,000 ₪ בגין הפרת ההסכם וזאת ללא צורך בהתראה נוספת.
- לטענת הזוכה החייב לא עמד במועדי התשלום בכל עשרת התשלומים וצירף טבלה להוכחת טענותיו: האם הצליח החייב להרים את הנטל הדרוש להוכיח

סיכום פסיקה ארצי מס' 223–

העורך: הרשם עיסאם חאיק, לשכת חיפה

טענתו בבקשת פרעתי? כב' הרשמת קבעה כי היא סבורה כי יש לענות בחיוב לשאלה זו.

- **השאלה המרכזית** בתיק זה הינה האם פעל הזוכה בתום לב עת פתח את תיק ההוצל"פ מושא ההליכים בתיק? מהטבלה אותה צירף הזוכה בעצמו עולה כי כל התשלומים בוצעו. אכן צודק הזוכה כי נקבע כי התשלום יבוצע עד ל – 20 לכל חודש אולם לא צודק הזוכה כאשר הוא טוען להפרה בכל תשלום אותו ביצע החייב, שכן בהסדר בין הצדדים, אשר קיבל תוקף של פס"ד, נקבע במפורש כי איחור של עד 7 ימים קלנדריים בביצוע התשלום לא יהווה הפרה. אם כן יש להתרכז בשני התשלומים, התשלום של חודש נובמבר 2024 והתשלום של חודש ינואר 2025 אשר בוצעו באיחור של יום.
- החייב הוכיח כי הייתה סיבה לאיחור והיא עיקול חשבון הבנק שלו וכן מחלת החייב. החייב שלח אף הודעת טקסט לב"כ הזוכה אשר נענתה בהתעלמות בה כתב כי הוא לא עבד שבועיים עקב מחלה וביקש לשלם את התשלום עבור חודש נובמבר עד ליום 10.12.24. מאחר וב"כ הזוכה לא הגיב כלל החייב ביצע את התשלום באיחור של יום, ביום 28.11.24. גם אם קיימת זכות ביטול פורמלית בשל איחור בתשלום, הפעלתה כפופה לעיקרון תום הלב. אם צד לחוזה יצר מצג של השלמה עם האיחור, ביטול פתאומי של החוזה ללא התראה מוקדמת עשוי להיחשב כפעולה בחוסר תום לב.
- ככלל, על המבקש לקבל סעד מבית המשפט, לנהל את ענייניו בתום לב. הליכי הוצאה לפועל, ובכללם פתיחת התיק וניהול ההליכים בו, כפופים אף הם לעיקרון תום הלב. כבר נפסק כי כפועל יוצא מעיקרון זה, על הזוכה ליתן לחייב פרק זמן בהיר לפרוע את חובו ולא להזדרז ולפתוח בהליכי הוצאה לפועל, בטרם מתן אפשרות לחייב לשלם את החוב הפסוק. פרק הזמן הסביר יקבע בהתאם לנסיבות המקרה, כך תבחן נכונות החייב לפרוע את החוב, חוסנו

סיכום פסיקה ארצי מס' – 223

העורך: הרשם עיסאם חאיק, לשכת חיפה

הכלכלי של החייב ועוד. פתיחת התיק בוצעה לאחר מספר שעות של איחור בתשלום כאשר הכסף היה כבר בידי ב"כ הזוכה. זאת ועוד, החייב הצביע על הסיבה בגינה איחר בתשלום והיא עיקול שהוטל על חשבון הבנק שלו.

- עמידה דווקנית של הזוכה על מלוא הסנקציה הקבועה יכולה להיחשב כחוסר תום לב, במיוחד אם האיחור נבע מתקלות טכניות או בנקאיות שאינן בשליטת החייב. לאחר בחינת נסיבות תיק זה וטענות הצדדים נקבע כי החייב הוכיח כי הזוכה התנהל בחוסר תום לב ופתח תיק הוצאה לפועל, על כל ההשלכות של הדבר, ללא כל צורך.

8. החלטת כב' הרשמת חן לוי (פרעתי) – בקשת החייב בטענת פרעתי [מס' תיק

525983-01-255 (03/01/25)]

https://www.nevo.co.il/psika_html/hozlap/HOZ-525983-01-25.htm

- בבקשת החייבת בטענת "פרעתי" נטענו על ידה שתי טענות מרכזיות: ראשית, טענת סף, לפיה הזוכה לא היה רשאי לפתוח את התיק כנגדה, מאחר שפסק הדין מולא כלפיו במלואו. שנית, כי החייבת מילאה אחר פסק הדין, שעה ששילמה לתובעים את הסכומים וכי ביחס לסכום שנותר לתשלום, החייבת עתידה לשלם את יתרת הסכום רק עתה, לאחר שזכויות כלל התובעים במקרקעין הוסדרו.
- כב' הרשמת הורתה על קבלת טענת פרעתי. בהתאם להוראות הדין, הרי שמקום בו מולא כלפי תובע מסוים פסק הדין אין הוא יכול להגיש בקשת ביצוע לשם ביצוע פסק דין. ואולם, יש לשאול האם אותו אדם רשאי להגיש בקשה כזוה בשם אחר? נקבע כי גם התשובה על כך שלילית. מקום בו אדם

סיכום פסיקה ארצי מס' 223–

העורך: הרשם עיסאם חאיק, לשכת חיפה

קבל ייפוי כוח להופיע בשם אדם אחר, הרי שאין הוא הזוכה ויש להגיש את בקשת הביצוע בשם האדם שטרם מולא כלפיו פסק הדין.

חג מולד שמח לכל החוגגים,

... סוף הסיכום